

Säteilyturvallisuusvastaava (STV) - pätevä koulutus osaamisalalle umpilähde- ja röntgentoiminta sekä avolähteet

Turvallisuuslupaa edellyttävässä säteilytoiminnassa toiminnanharjoittajan on nimettävä säteilyturvallisuusvastaava (STV), jolla on oltava osaamisalan mukainen koulutus ja riittävä työkokemus. Tämä koulutus pätevästi säteilyturvallisuusvastaavaksi osaamisalalla umpilähde- ja röntgentoiminta (muu kuin hiukkaskiihdyttimien käyttö tutkimuksessa ja radionuklidien tuotannossa) sekä avolähteiden käyttö laboratorioissa säteilylähteiden luokassa 3.

Koulutuksella on säteilyturvakeskuksen (STUK) hyväksyntä (päätös 1/3020/2025).

Kenelle koulutus sopii?

säteilyturvallisuusvastaavaksi aikovat
täydennyskoulutuksen tarvisijat

Koulutuksen sisältö

Varmista, että ilmoittaudut oikean osaamisalan koulutukseen. Tämä koulutus pätevästi säteilyturvallisuusvastaavaksi osaamisalalla umpilähde- ja röntgentoiminta (muu kuin hiukkaskiihdyttimien käyttö tutkimuksessa ja radionuklidien tuotannossa) sekä avolähteiden käyttö laboratorioissa säteilylähteiden luokassa 3.

Koulutuksen laajuus on yksi opintopiste (= 27 tuntia). Kahden lähiopetuspäivän ja kirjallisen kuulustelun lisäksi koulutukseen kuuluu ennakkotehtävä. Pätevyydistodistuksen saa vasta, kun kaikki osiot on suoritettu.

Koulutus soveltuu myös täydennyskoulutukseksi säteilyturvallisuusvastaavana jo toimiville. Täydennyskoulutusvaatimus on 10 tuntia viiden vuoden aikana.

Esimerkkejä tälle osaamisalalle kuuluvista sovelluksista: pinnankorkeuden mittaus säiliöissä ja silloissa, paperin neliöpainon mittaus, massavirran mittaus putkistossa tai kuljettimella, tuotetarkastuksen ja turvatarkastusten läpivalaisulaitteet, XRD- ja XRF-analysaattorit.

Huom! Osaamisalalla "teollisuusradiografia" (hitsien tarkastus ym.) on oma koulutus toisena ajankohtana.

Ohjelmassa

ennakkotehtävä
mitä säteily on – yleistietoa säteilystä
säteilyn mittaaminen ja laskennalliset menetelmät
säteilysuojelun periaatteet
lainsäädäntö, asetukset ja STUKin määräykset
säteilysuojelukäytännöt umpilähde- ja röntgentoiminnassa sekä avolähteiden käytössä
harjoituksia
kirjallinen kuulustelu

1. päivä 8.45-17.00

2. päivä 8.15-17.00

Kouluttajat:

Säteilyturvakouluttaja Seppo Lappalainen, Sepon Konttori Oy
Säteilyturvallisuusasiantuntija Risto Koivula, Helsingin yliopisto

Myyntipäällikkö Pekka Vallinkoski, Finfocus Instruments Oy
Säteilyturvallisuusvastaava Ilkka Lassila, Taitotalo

Muuta tärkeää tietoa

This training is also available in English.

Ota yhteyttä

Ilkka Lassila

tuotepäällikkö, suunnittelijoiden koulutukset, prosessiturvallisuus, säteilyturvallisuus
050 544 8524
ilkka.lassila@taitotalo.fi

Seuraavat koulutukset

Säteilyturvallisuusvastaava (STV) - pätevä koulutus osaamisalalle umpilähde- ja röntgentoiminta sekä avolähteiden käyttö

Paikka: Taitotalo, Valimo, Valimotie 8, 00380 HELSINKI

Ajankohta: 21.-22.10.2026

Ilmoittaudu viimeistään: 7.10.2026

Kesto: 2 päivää

Hinta: 1 470,00 € + ALV 25,5 % Kokonaishinta sis. ALV 1 844,85 €

Lisätietoa

Säteilyturvallisuusvastaava (STV) - pätevä koulutus osaamisalalle umpilähde- ja röntgentoiminta sekä avolähteiden käyttö

21.10.2026 - 22.10.2026

Taitotalo, Valimo, Valimotie 8, 00380 HELSINKI

Keskiviikko 21.10.2026

Säteilyturvallisuusvastaava (STV) - pätevä koulutus osaamisalalle umpilähde- ja röntgentoiminta sekä avolähteiden käyttö 1. päivä

Taitotalo, Valimo, Valimotie 8, 00380 HELSINKI

V504 ATK-luokka, Valimotie 8

8.45-9.00

Ilmoittautuminen ja koulustilaisuuden avaus

9.00-10.00

Säteilyn luonne ja ominaisuudet

- säteilyn luonne, ominaisuudet ja käyttö

- säteilyä suojautuminen

10.00-11.15

Säteilyn mittaaminen ja säteilyannoksen mittaaminen ja laskeminen

- suuret ja yksiköt

- mittausten tarkoitus ja mittausperiaatteet

- annosmittarit ja annosrajat

11.15-12.00

Lounas

12.00-12.30

Säteilyn biologiset vaikutukset

12.30-14.00

Laskuharjoituksia

- yksikkömuunnoksia

- säteilyannoksen laskeminen

- säteilyn vaimeneminen väliaineessa ja etäisyyden funktiona

14.00-16.00

Säteilylainsäädäntö + harjoituksia

- säteilylaki

- valtioneuvoston asetus ionisoivasta säteilystä

- sosiaali- ja terveysministeriön asetus ionisoivasta säteilystä

- STUKin määräykset

16.00-17.00

Kannettavat XRF-laitteet

Torstai 22.10.2026

Säteilyturvallisuusvastaava (STV) - pätevä koulutus osaamisalalle umpilähde- ja röntgentoiminta sekä avolähteiden käyttö 2. päivä

8.15-10.00

Säteilynsuojelukäytännöt avolähteiden käytössä

- avolähteet ja niiden käyttökohteet

- radioaktiivisten aineiden käsittely ja toiminta kontaminaatiotilanteessa

- laboratorioharjoitus (demo)

10.20-11.30

Säteilynsuojelukäytännöt umpilähde- ja röntgentoiminnassa

- lupa-asiat, dokumentit, koulutus

- umpilähteiden rakenne, käyttökohteet ja mittausperiaatteet

- röntgenlaitteiden rakenne ja käyttökohteet

11.30-12.15

Lounas

12.15-15.00

Säteilysuojelukäytännöt umpilähde- ja röntgentoiminnassa

- turvallinen käyttö ja laadunvarmistus
- STV:n tehtävät
- säteilymittaukset
- säteilyturvallisuuspoikkeamat
- tiiviyskoe

15.00-16.00

Harjoituksia

- laadunvarmistusohjelma
- turvallisuusarvio

16.00-17.00

Kirjallinen kuulustelu

- kirjallinen kuulustelu osaamisalalle umpilähde- ja röntgentoiminta (muu kuin hiukkaskiihdyttimien käyttö tutkimuksessa ja radionuklidien tuotannossa) sekä avolähteiden käyttö laboratorioissa säteilylähteiden luokassa 3